

Yleisten kirjastojen Finna- tapaaminen

Kirjastojen kuulumiset

Kehityksen ajankohtaiset

Ajankohtaista Finnassa

Serafia Kari, 3.5.2024

Kirjastopäivät 4.-6.6.

- Tervetuloa ständille moikkaamaan
- Finna-tietoisku ke 5.6. klo 14.00

Avoin musiikkikirjastopäivä 11.6.

- Finna ja musiikkitiedonhaku

Aineistopakettityökalun koulutus 17.5.

Moodlen aineistot

- [Finnan perusteet- verkkokurssi](#)
- [Finna.fi asiakastyössä ja muut tallenteet](#)

Photo by Ruvim Noga on Unsplash

Kehityksen ajankohtaiset

FINNA

Ajankohtaista kehityksessä

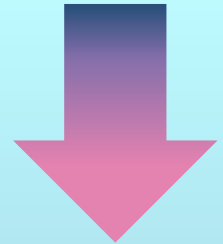

Riitta Peltonen

- Työllistää Finna kehitystä merkittävän osan vuodesta
- Pyrimme tuomaan uudistuksen käyttöön siten, että se vaikuttaa mahdollisimman vähän Finna-näkymille luotuihin UI-tyyleihin
- Teemapäivitys modernisoi käyttöliittymäratkaisuja merkittävästi, mikä puolestaan **mahdollistaa paljon saavutettavuusparannuksia** sekä Finnan tyylien päivittämisen
 - mm. siirtymä Bootstrap 3 -> Bootstrap 5

{less}

Sass

Vaihe I kesän aikana: Vaihto LESS → SASS tyylitiedostoihin

- Luomme kesän aikana työkalun jolla näkymien muotoilut saadaan muutettua mahdollisimman pitkälle automaattisesti LESS tyylitiedostoista SASS tyylitiedostoiksi
- **Näkymien ylläpitäjät: Kun konversio tehdään, varautukaa tarkistamaan näkymänne**
- **Tavoiteltu konversio ajankohta: heti kesän jälkeen**
- Jatkossa näkymien muotoilu tehdään käyttäen SASS-tyylitiedostoja
- Tarkempaa ohjeistusta kesän jälkeen

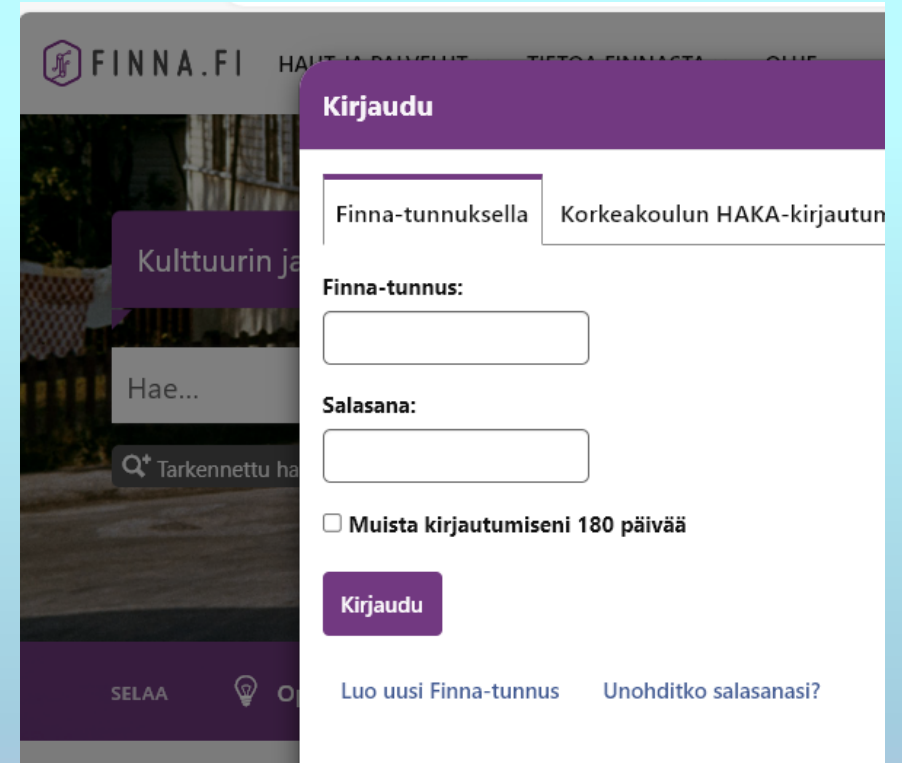
Vaihe II syksyllä: Loput muutokset

Pysyvä kirjautuminen

Käyttäjän ei tarvitse kirjautua joka kerta uudelleen, vaan halutessaan hän voi asettaa laitekohtaisen kirjautumisen muistamisen

Tallennetut kirjautumiset

Käyttöjärjestelmä / Selain	Viimeisin kirjautuminen	
Win10 / Edge	18.4.2024 10.26	Unohda kirjautuminen
Unohda kaikki		

Kirjaudu

Finna-tunnuksella Korkeakoulun HAKA-kirjautuminen

Finna-tunnus:

Salasana:

Muista kirjautumiseni 180 päivää

Kirjaudu

[Luo uusi Finna-tunnus](#) [Unohditko salasanasi?](#)

- Kirjautuminen on voimassa oletuksena 180 päivää, eli noin 6 kuukautta.
- Organisaatiot voivat omassa näkymässään muokata kirjautumisen tallennusaikaa. Vähimmäissuositus 3 kuukautta.
- Kirjautumisen pysyminen perustuu evästeisiin. Jos selausistunto suljetaan niin, että evästeet katoavat, kirjautuminen ei pysy voimassa.
- Kirjautumisen pysyminen on sekä selainkohtainen että laitekohtainen.

Kirjautumistavat joita pysyvä kirjautuminen koskee

- Finna-tili
- Kirjastokorttikirjautuminen
- Sähköpostilla vahvistettava kirjautuminen (Alma-kirjastot)

Pysyvää kirjautumista ei ole mahdollista kytkeä Haka-kirjautumisen yhteyteen.

[Lisäohjeita Finnan asiakaswikistä](#)

- On nyt käytössä
- IP-rajaus on käytössä kaksivaiheisen tunnistautumisen rinnalla toistaiseksi, mutta siitä on tarkoitus luopua
- Kirjautuessasi sähköpostiisi lähetään kertakäyttöinen kirjautumiskoodi
 - Huolehtikaa, että organisaatioidenne ylläpitäjien sähköpostiosoitteet ovat ajan tasalla
- Kirjautuminen on voimassa 2 viikkoa eli tänä aikana sisään voi kirjautua ilman ylimääräistä koodia

Haun suorituskykyä on parannettu

- Finnan hakuindeksin suorituskykyä on parannettu
- Hakutulostan päivittämistapa on entistä tehokkaampi
- Hakutulokset päivitetään nyt lataamatta koko sivua uudelleen, kun
 - siirrytään hakutulossivulta toiselle
 - vaihdetaan lajittelua tai
 - vaihdetaan kerralla näytettävien hakutulosten määrää.

Mediatyyppi-rajain tarkennettuun hakuun

- Tarkennettuun hakuun on luotu mediatyyppi-rajaus mahdollisuus
- Ei kata vielä ohjelmatyyppisiä tiedostoja esim. toimisto-ohjelmien tuottamia tiedostoja.
 - Saa esiin tarkennetun haun kenttähausta jos tyyppiä laittaa esim. application/pdf
 - Tällä hetkellä työstössä käytettävyyden näkökulmasta
- Aiheesta enemmän [asiakaswikissä](#)

Mediatyyppi:

Etsi...

- kuva
- teksti
- ääni
- video
- 3d

Tyhjennä rajaukset

Hakuryhmä

Hae: Kaikilla näillä (AND) ▾

Hakusanoilla...

Mediatyyppi ▾

Hakusanoilla...

Kaikki osumat ▾

+ Lisää hakukenttä

- Finna.fi:n *Tietoa Finnasta* –osioon on lisätty uusi vastuullisuudesta kertova sisältösivu [Vastuullinen Finna](#)
- Finna.fi:n tarkennetun haun ohjetta päivitetty mediatyypin osalta: [Haku mediatyypillä](#)
- Perushaun ohjetta päivitetty kohdasta [Jokerimerkkien käyttö hakusanoissa](#)
- Perushaun tooltip-ohjeet – jokerimerkkien käytön ohjeita päivitetty myös näihin ja lisätty ruotsi

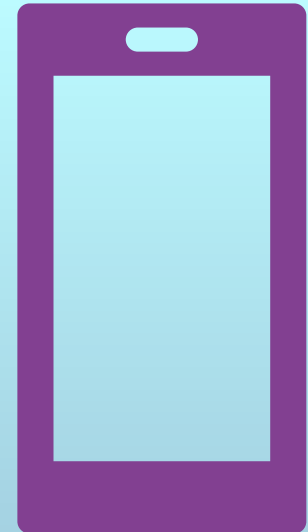

Saavutettavuusläpikäynti jatkuu

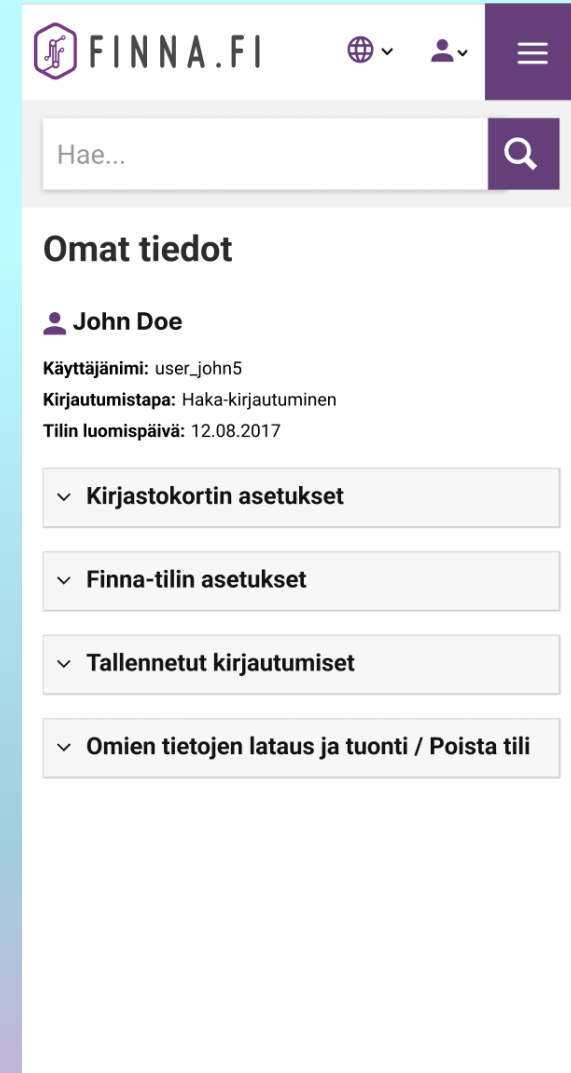
- Palkattu oma saavutettavuusasiantuntija testaamaan Finnan saavutettavuutta
- Käyty läpi säännönmukaisesti Helmetin saavutettavuusraporttia ja muutenkin seikkaperäisesti käyttöliittymää eri ruudunlukuohjelmilla
- Mm. yläpalkin navigaation ja tooltip-ohjeiden saavutettavuuden parannus
- Saatavuustiedot on olleet haastavat ruudunlukijan kannalta, mutta tähän on kehittymässä ratkaisu

- Tehty paljon työtä alkuvuonna ja jatkuu edelleen
- Tarkoituksena on kehittää sovellusmaisempaan suuntaan, Androidilla helpompaa, mutta mm. Applen selaimissa on ollut rajoitteita ns. PWA ominaisuuksille
 - Pyritään kuitenkin kehittämään ominaisuuksia jotka toimivat eri laiteympäristössä tasavertaisesti
- Mm. omaan tiliin liittyen tehty paljon kehitystä mobiilissa, ja leiskausta tehty valmiiksi

- Omat tiedot sivulle perustiedot + tarkemmat tiedot haitareihin
- Mahdollisuus määrittää mikä välilehdistä auki oletuksena omassa näkymässä

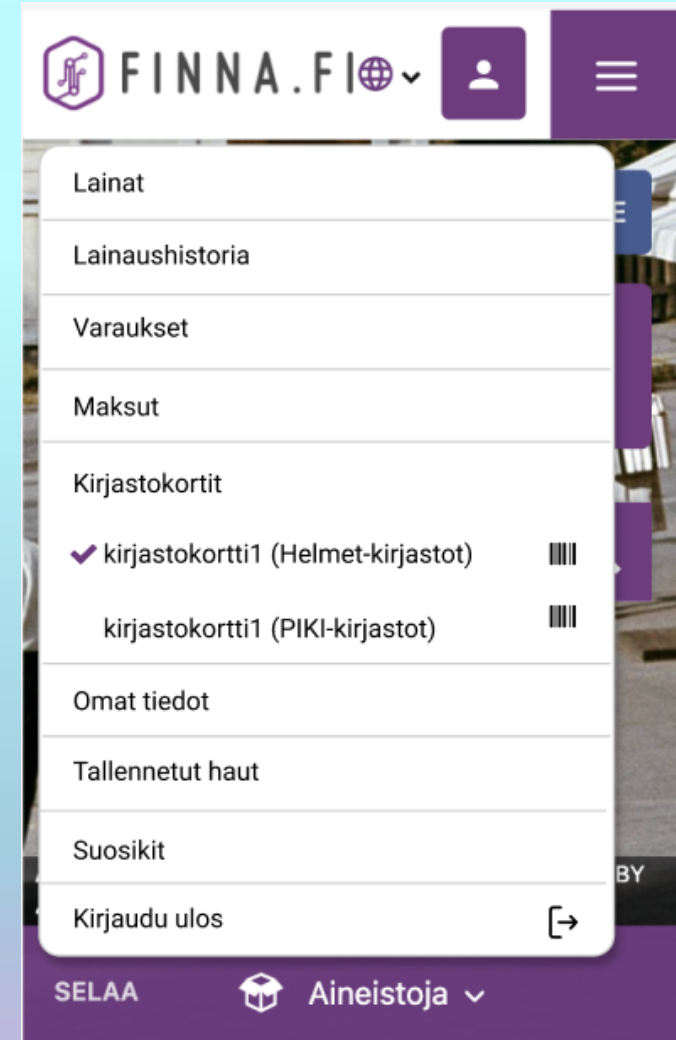

The screenshot shows the user profile page on the FINNA website. At the top, there is a navigation bar with the FINNA.FI logo, a globe icon, a user icon, and a menu icon. Below the navigation bar is a search bar with the placeholder text "Hae...". The main content area is titled "Omat tiedot" (My information). Under this title, the user's name "John Doe" is displayed with a person icon. Below the name, the following information is shown: "Käyttäjänimi: user_john5", "Kirjautumistapa: Haka-kirjautuminen", and "Tilin luomispäivä: 12.08.2017". There are four expandable menu items, each with a downward arrow icon: "Kirjastokortin asetukset", "Finna-tilin asetukset", "Tallennetut kirjautumiset", and "Omien tietojen lataus ja tuonti / Poista tili".

Mobiilikäytettävyys: kirjastokortit

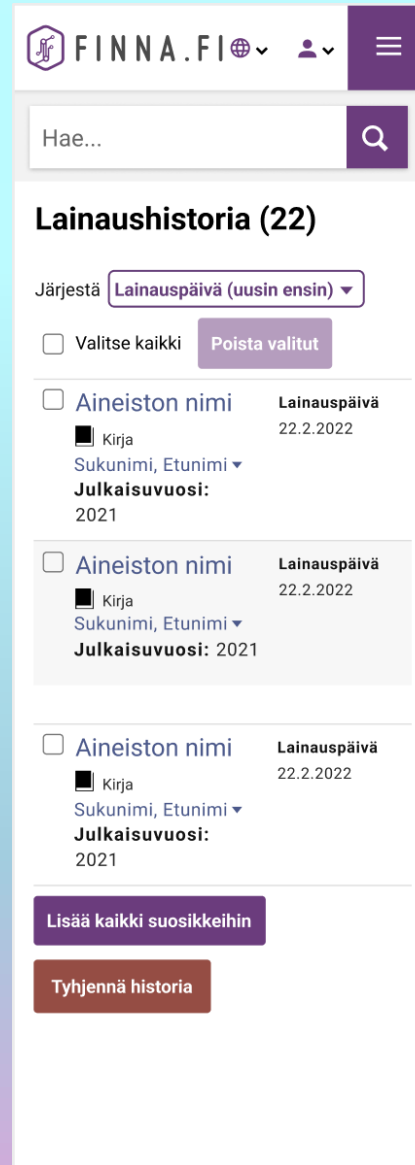
- Pohdinnassa tällä hetkellä: kirjastokorttien valinta paremmin esille valikkoon ja suoralinkki kirjastokorttisivulle
- Sopivaa ikonia pohditaan vielä

Mobiilikäytettävyys: lainoihin liittyvät painikkeet

Ei vielä toteutettu:
parannuksia lainoihin
liittyviin painikkeisiin ja
muihin toimintoihin

- ”Valitse kaikki”
- Punaiset painikkeet

FINNA.FI

Hae...

Lainaushistoria (22)

Järjestä **Lainauspäivä (uusin ensin)**

Valitse kaikki **Poista valitut**

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

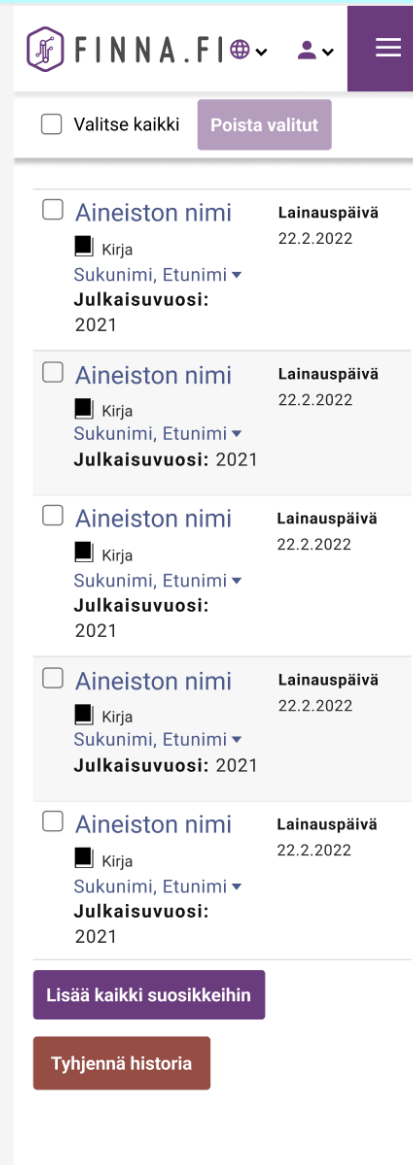
Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Lisää kaikki suosikkeihin

Tyhjennä historia

FINNA.FI

Valitse kaikki **Poista valitut**

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

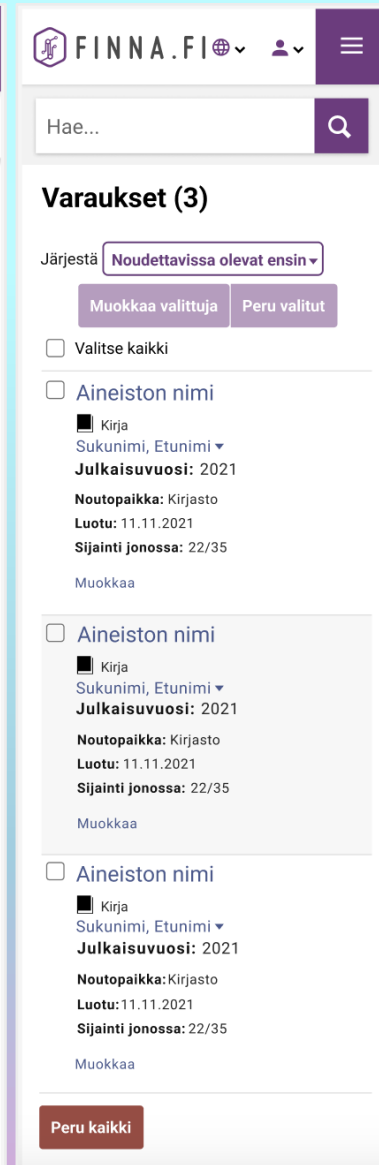
Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021

Lisää kaikki suosikkeihin

Tyhjennä historia

FINNA.FI

Hae...

Varaukset (3)

Järjestä **Noudettavissa olevat ensin**

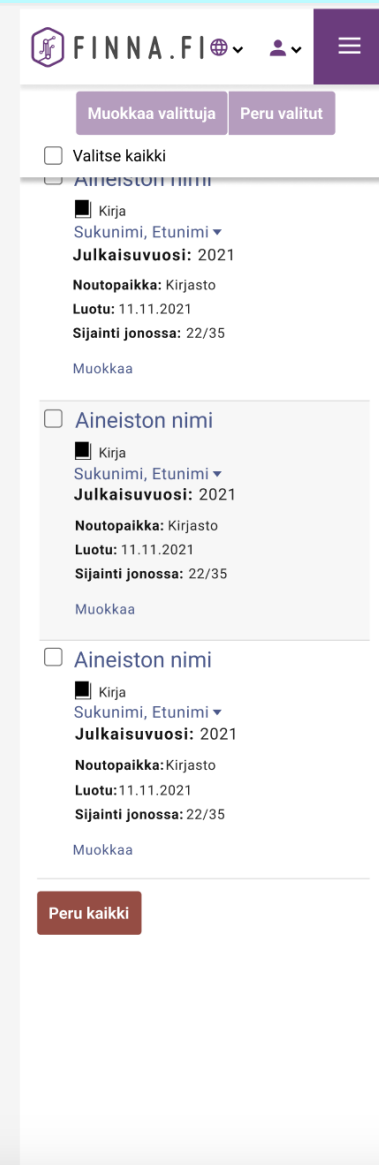
Valitse kaikki **Muokkaa valittuja** **Peru valitut**

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021
Noutopaikka: Kirjasto
Luotu: 11.11.2021
Sijainti jonossa: 22/35
Muokkaa

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021
Noutopaikka: Kirjasto
Luotu: 11.11.2021
Sijainti jonossa: 22/35
Muokkaa

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021
Noutopaikka: Kirjasto
Luotu: 11.11.2021
Sijainti jonossa: 22/35
Muokkaa

Peru kaikki

FINNA.FI

Valitse kaikki **Muokkaa valittuja** **Peru valitut**

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021
Noutopaikka: Kirjasto
Luotu: 11.11.2021
Sijainti jonossa: 22/35
Muokkaa

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021
Noutopaikka: Kirjasto
Luotu: 11.11.2021
Sijainti jonossa: 22/35
Muokkaa

Aineiston nimi **Lainauspäivä**
Kirja 22.2.2022
Sukunimi, Etunimi
Julkaisuvuosi: 2021
Noutopaikka: Kirjasto
Luotu: 11.11.2021
Sijainti jonossa: 22/35
Muokkaa

Peru kaikki

FINNA

Kirjastojärjestelmät

Järjestelmävaihtoja ja muuta

Axiell

- Mikromarc
- Aurora
- Quria

Koha

- Koha-Suomen ylläpitämä

Sierra

- Helmetillä käytössä

Finnan kirjastoja/kimppoja per järjestelmä

Axiell			Koha-Suomi	Innovative
Aurora	Mikromarc	Quria	Koha	Sierra
ratamo	blanka	kangasniemi	kyyti	helmet
keski	fredrika	vaasa	lumme	
eepos	louna		lapin	
piki	vanamo		outi	
satakirjastot			vaara	
leppävirta			helle	
joki			kirkes	
heili			vaski	
kainet			siilinjärvi	
lukki				
rutakko				
anders				
kuopio				
lastu				
somero				
sotkamo				
16	4	2	9	1

Käyttöönottopäätös:

- Heili (ensimmäinen Melinda-kirjasto, joka ottaa Qurian käyttöön)
- Louna
- Vanamo
- Rutakko (Finna.fi:ssä)

Ottanut jo käyttöön:

- Vaasa
- Kangasniemi 27.3.
(ei vielä Finna.fi:ssä)

- Uusi Quria-järjestelmä muuntaa alkuperäisen metadatan Marc 21 -formaattista omaan linkitetyn datan formaattiinsa
 - Finna vaatii konversion takaisin Marc 21:een (ei ole tukea Qurian metadata-formaatille)
 - Kiinnostuneille voidaan lähettää linkki testiympäristöön

Finna-Quria yhteentoimivuus työstössä

- Qurian tarjoama Marc 21 on vielä osittain puutteellista, esim. aineistotyypeissä ja osakohteissa on puutteita
- Yhteentoimivuutta pyritään kehittämään
- Seuraava konversiopäivitys tulossa kesäkuussa 2024, mahdollisesti hotfix tulossa sitä ennen

- SOAP-rajapinta testissä meillä ja Axiellilla
- Axiellin toiveena saada tuotantoversio testattavaksi Vaasalle lähiaikoina
- Rutakko tulossa ensimmäisenä kimppana, mutta auki vielä saadaanko tarpeeksi pitkälle sitä ennen
- Kesäkuun puolella tulossa seuraava päivitys Quriaan

Ratkaistavat ongelmat tällä hetkellä

- Osakohteet näkyvät tällä hetkellä Kirjan osa -aineistotyyppinä
- Lehdet eivät näy omana aineistotyyppinä → hotfix tulossa?
- Saatavuustiedot tulevat Mikromarcin tapaan, vaikka muuten SOAP toimii kuin Auroran rajapinta

Lastu-kirjastot vaihtavat Aurorasta Kohaan

- 16.9.–6.10. kirjastot suljettuna järjestelmän vaihdon ajaksi
- Koha-testiympäristö on valmiina meidän puolelta testattavaksi

Helmetillä käytössä oleva Sierra on menossa vaihtoon tulevaisuudessa

Jokerimerkkien käyttö * ja ?

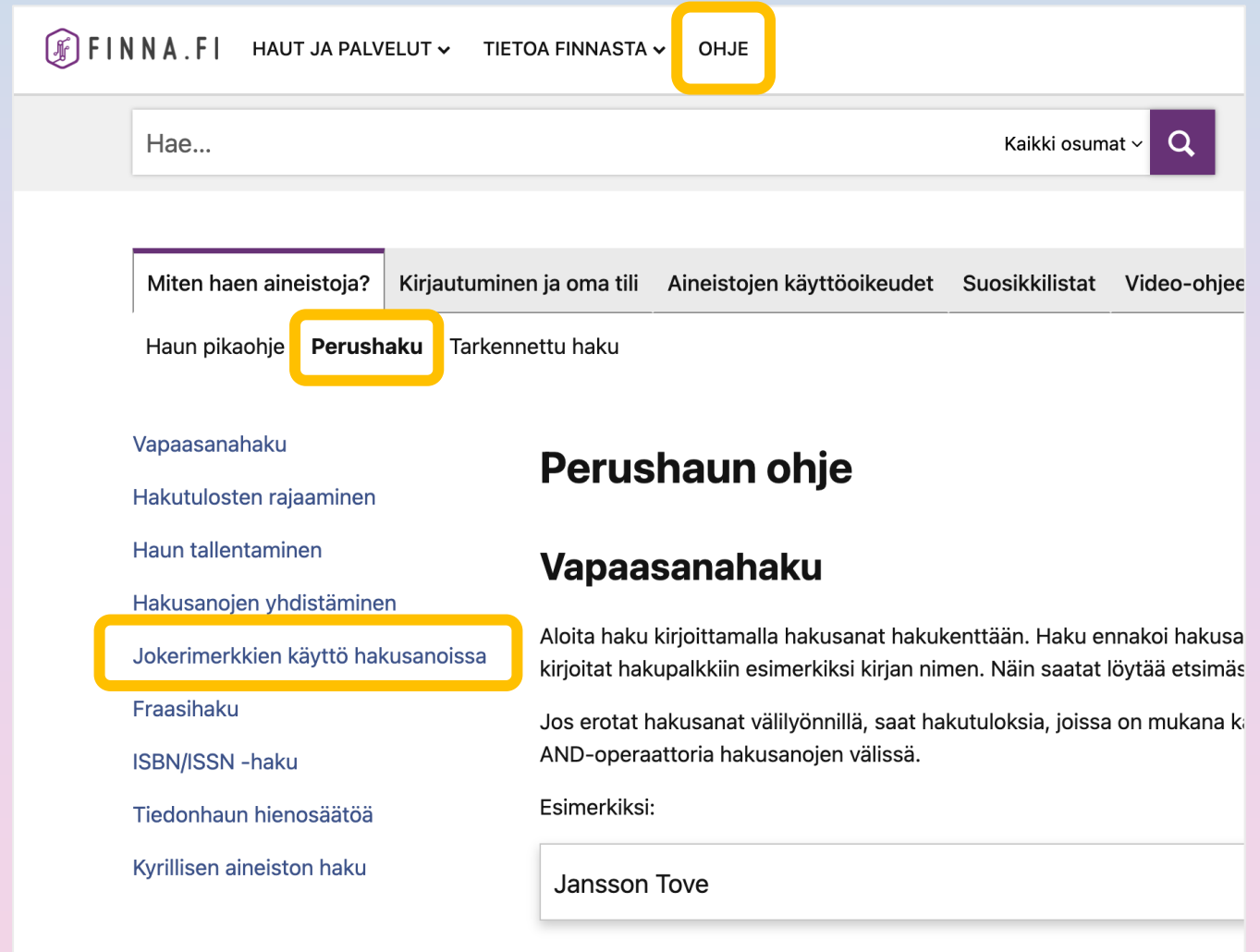
Päivitetyt hakuohjeet

- Finna osaa automaattisesti hakea suomenkielisten sanojen taivutusmuotoja.
- Sanakatkaisu jokerimerkillä jättää osan hakuehdon automaattisista käsittelytoimenpiteistä pois.
- Jokerimerkkien käyttöä ei siksi siis suositella suomenkielisissä sanahauissa.
- Muissa kielissä
 - s-päätteinen monikko hakee myös yksikön.
 - yksikkö hakee s-päätteisen monikon.

- Ohjeita on päivitetty 2023 ja 2024
 - Viimeisimpänä selkeytetty lisää varsinkin erikielisten hakujen osalta.
- Uudet ohjeet löytyvät
 - Finna.fi:stä ja
 - finna2-teemasta eli omien näkymien ohjepohjista.
- Päivitykset pitää tehdä itse omaan näkymään, jos ohjeissa on paikallisia muokkauksia.

Jokerimerkkien käyttöohjeet Ohje-osiossa

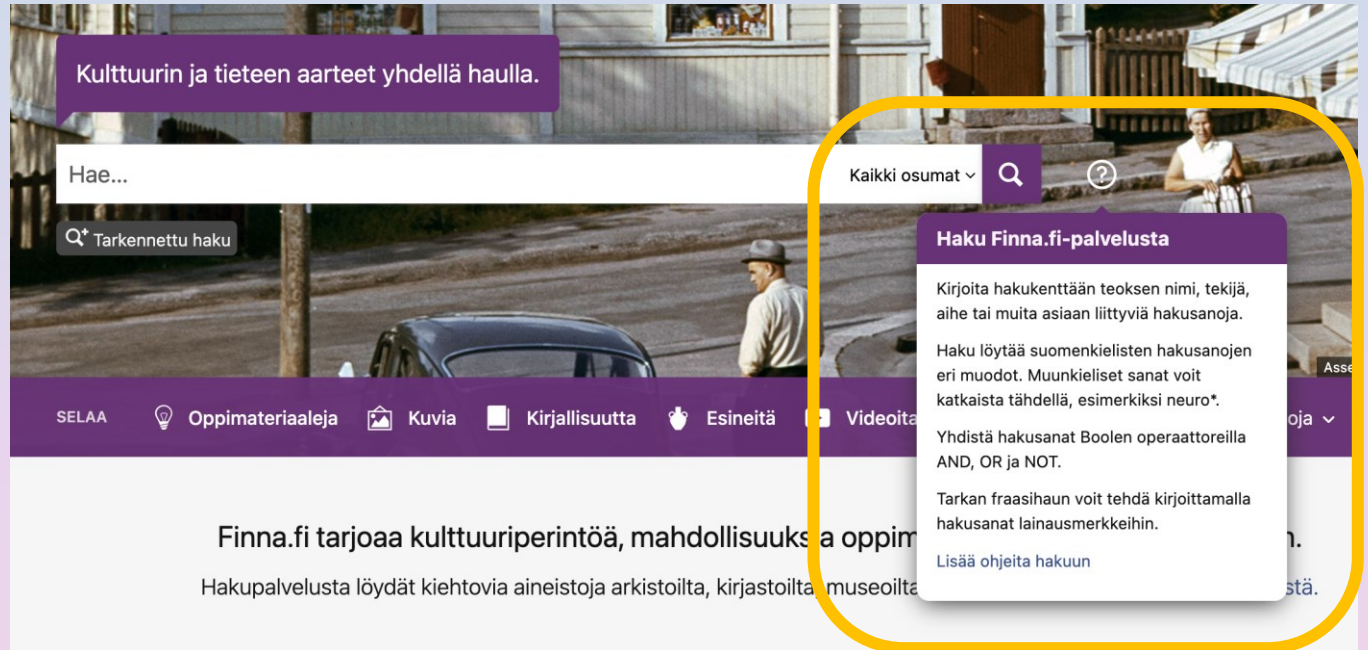
Perushaun ohje: Jokerimerkkien käyttö hakusanoissa.

The screenshot shows the FINNA website interface. At the top, the navigation menu includes 'FINNA.FI', 'HAUT JA PALVELUT', 'TIETOA FINNASTA', and 'OHJE', with 'OHJE' highlighted by a yellow box. Below the navigation is a search bar with the placeholder 'Hae...' and a search icon. To the right of the search bar, it says 'Kaikki osumat'. Below the search bar, there are several menu items: 'Miten haen aineistoja?', 'Kirjautuminen ja oma tili', 'Aineistojen käyttöoikeudet', 'Suosikkilistat', and 'Video-ohjeet'. Under 'Miten haen aineistoja?', there are sub-items: 'Haun pikaohje', 'Perushaku' (highlighted with a yellow box), and 'Tarkennettu haku'. Below these are links for 'Vapaasanahaku', 'Hakutulosten rajaaminen', 'Haun tallentaminen', 'Hakusanojen yhdistäminen', 'Jokerimerkkien käyttö hakusanoissa' (highlighted with a yellow box), 'Fraasihaku', 'ISBN/ISSN -haku', 'Tiedonhaun hienosäätöä', and 'Kyrillisen aineiston haku'. On the right side of the page, there is a section titled 'Perushaun ohje' and 'Vapaasanahaku'. The 'Vapaasanahaku' section contains text explaining how to use wildcards in searches and provides an example: 'Jansson Tove'.

Perushaun tooltip-ohjeet

- Hakulaatikon vieressä
- Kaikki kieliversioita päivitetty, ruotsinkielinen ohje uutena.
- Huom! Jos esim. otsikkoa on muokattu, päivitys ei tule näkymään automaattisesti.

Löytyy hallintaliittymässä käännöskoodilla:
tooltip_local_search_html

Jokerimerkkien käytön ohjeet tarkistukseen:

- ohje-osio
- tooltip-ohjeet

Tietoa asiasta on tulossa myös asiakaslistalle!

- Koulutus Moodlessa: [Finna.fi asiakastyössä, syventävä](#)
 - Fraasihakuun tullut joitain muutoksia koulutusten jälkeen
- Asiakaswiki: [Hakutulosten relevanssi](#)
- Lisätiedon toive haun logiikasta on kirjattu tulevien koulutusten toiveisiin.